

19. søndag efter trinitatis

1. Mos. 28,10-18 og Joh. 1,35-51 / Kom og se!

Af Hanne Jul Jakobsen

Til tekststykket

De kalder ham »Guds lam«. De kalder ham »Rabbi«, »Messias« og »Israels konge«. De ser, at han er alt det, de har læst om i Moseloven og lært om som små i søndagsskolen (eller hvad det nu hed dengang). Han er Jesus fra Nazaret og får dem til at spærre øjnene op, for han er mere end det – han er til at tage og føle på, og det havde de ikke set komme. De er Johannes, Andreas, Simon Peter, Filip og Natanael. Han kalder dem ved navn, for han kender dem allerede og siger: »Kom og se!« Han siger: »Følg mig!« Han siger: »Du skal få større ting at se end det. Der er mere mellem himmel og lægejournaler. Himlen er en åben invitation, en morgengave, muligheder og englekys«.

Til sagen

Bliver du provokeret af den bestemte tone? »Følg mig!«, byder Jesus. »Kom og se!«, siger han. De fleste af os er overfølsomme overfor ordrer og imperativer. Vi er opdraget til kritisk stillingtagen og til selv at bestemme, hvad vi skal se, og hvem vi skal følge. Heldigvis. Det skal vi ikke lægge fra os. Men måske skal vi høre ordene som en invitation snarere end som en ordre. En invitation ind i troen. Han, som kalder, er ikke hvem som helst – han er vejen, sandheden og livet, han er verdens lys, han er livets vand. »Kom og se!« er en invitation ind i et større fællesskab, hvor vi allerede er set og kendt af Gud.

Teksten her er en form for indløbstekst, hvor vi får en kort introduktion til nogle af Jesu mere officielle eller intellektuelle titler. Resten af Johannesevangeliet bruges til at udfolde invitationen: Hvad er det, vi kan se? Hvem er det, der slår følge med os, og hvad betyder det?

Til debat

Kan man forstå Jesu udsagn »Kom og se!« som en åben invitation til at gøre sig sine egne erfaringer med evangeliet? Vi inviteres ind i Gudsrigets virkelighed og fællesskab sammen med en hel masse

andre mennesker, der kan være meget forskellige fra os selv, ligesom Andreas, Filip og Natanael ganske givet har været det. Det er ikke meningen, at vi skal gå i takt i Guds rige, som Paulus pædagogisk forklarer det i epistelteksten. Vi er forskellige, og det er måske en pointe, at vi får denne åbne invitation til at se og erfare Guds rige med hver vores blik?

Når Johannes taler om, at vi skal »se«, ved vi godt, at det ikke kun handler om at se i fysisk forstand. Ligesom Jakob drømte, at Guds himmel kan åbnes, så englene kan være helt nærværende. Ligesom de første disciple erfarede, at de blev en del af Guds rige i mødet med Kristus. Det egentlige, det vigtige, ser vi med hjertet. Eller med andre ord: Troen har også øjne, som Gud kan åbne.

Når Jesus siger: »Følg mig!«, handler det måske om, at vi skal se med det lille stykke af Guds virkelighed, der er lagt i vores hjerter? At vi skal lade gudbilledligheden i os åbne troens øjne, så vi ser mere end Natanaels figentræ eller vores eget? Måske er det dét, vi åbner os for, når vi er til gudstjeneste?

Tilfælles

Jeg kan ikke huske det tidspunkt, hvor jeg blev opmærksom på, at jeg tror på Gud. Jeg har ingen erindring om at have sluppet alt, hvad jeg havde i hænderne, for resolut at rejse mig og følge Jesus, som disciplene gjorde. Alligevel kan jeg genkende erfaringen af at bevæge mig i troens retning – at være på vej, at lade troen på Gud give håb for fremtiden, fornemmelsen af ikke at være alene og af at have et perspektiv på tilværelsen, der giver mig mod til at løfte blikket og hvile i, at evigheden findes. Det kan være svært at komme det nærmere. Nok ikke bare for mig. Hvordan begynder troen på Gud? Troen kommer ikke indefra, men udefra. Ligesom disciplene ikke selv finder på at følge Jesus, men følger ham, fordi de har tillid til ham. Tro er aldrig noget, vi har, men noget, vi får. »Og vi ser, / du viser os veje, / vi slet ikke kender. / Livet blir nyt, /- vi synger«, som Holger Lissner skriver i den salme, jeg foreslår, vi skal synge efter prædikenen.

Tilskyndelser

1. Hav tillid til Gud
2. Det vigtigste ser du med hjertet
3. Man kan øve sig i at gå på tro – det første skridt er det sværeste

Tilnærmelser

Hun siger: »Jeg stoler ikke på nogen«. Han svarer: »Ikke noget under, at De er træt«. Ordvekslingen finder sted, da den unge, hjemløse Lila søger ly for regnen i en kirke i Gilead, hvor hun møder præsten John Ames. Det er forståeligt, for hun har oplevet mange svigt. »Lila« er fortællingen om, hvordan hun langsomt får tillid til ham. Den unge pige gifter sig med den gamle præst og ender med at tro på, at han ikke kan undvære hende. Lila, som var tynget af skam og fyldt af mistillid, bliver over tid og i samværet med den troværdige og generøse John Ames i stedet fyldt af tillid til evigheden og taknemmelighed over at have fået et barn med den gamle mand. Den tro og tillid fandt hun ikke i sig selv; den blev kaldt frem i hende af ham. Ordvekslingen er en del af en længere samtale fra deres første møde (side 61), som måske kan bruges som afsæt for en prædiken om, at troen er noget, vi får, eller som kaldes frem i os. (Se »Lila« af Marilynne Robinson, Gyldendals Forlag 2015).

Tilknytning

»Udtørret

Vi rækker vores hænder frem!
Giv os noget
noget at leve af
noget der giver mening
noget der er større
end det der gror
i vores egen udpinte køkkenhave.
Vi er trætte af ligegyldige projekter
og forandringsprocesser
der ikke forandrer noget
for alvor.
Vores liv savner næring
vi tørster
efter tanker
der kan optage os,
og mennesker
der har brug for os
så vi får noget andet at tænke på
end os selv.

Løft vores hoveder
så vi ser op
og ud.
Vis os
hvor der er brug
for os«.

Fra min bog: »Brugte Bønner – Et væredygtigt redesign af Davids salmer«, Eksistensen 2022 (p. 148).

Salmer

754 Se, nu stiger solen
26 Nærmere, Gud, til dig
335 Flammerne er mange
(Lissner/Gottlieb) Når du vil
731,3-4 Nu står der skum fra bølgetop
11 Nu takker alle Gud